

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest
w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: opłata za przesyłkę i
koszt ekspedycji: rocznie rs. 3,
półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartal-
nie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno
tylko wydanie Kurjera przyjmo-
waną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5, poranny w dnie powsze-
dnie k. 3, w niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta
uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Dziś: Apolinarego Bisk. M.
Piątek: Krystyny Panny Męcz.
Sobota: Jakóba Pp. i Krzysztofa, M.
Niedziela: Anny Matki N. M. Panny.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 08.
Zachód 8 03.
Długość dnia godzin 15 minut 54.
Ubrzo " " 0 " 48.

Wschód księżyca o godzinie 5 minut 9 w.
Zachód 1 21 r.
Wysokość wody na rzece Wiśle stóp 4 cali 7.
Dziś o godzinie 4-ej zrana ciepła 10° R.

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden
15 kop.

**Zwyczajne i małe ogłosze-
nia** w numerach porannych, z wy-
jątkiem niedzielnych i świątecz-
nych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
muje także Biuro Ogłoszeń Rajch-
mana i Frendlera, ulica Sena-
torska nr 18.

Poniedziałek: Natalji i Pantaleona.
Wtorek: Innocentego P. i Celsa M.
Środa: Marty i Serafiny P.
Czwartek: Abdona i Senneny M. M.

— Numer niniejszy wyszedł z dru-
ku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie. — Dziś Dzierżysławy, jutro
Dzierżykraja.

Doświadczenia z termomikrofonem dra Ochrowi-
cza (ostatni raz, na dochód kas pożyczkowych dla rze-
mieślników). (Sala Resursy obywatelskiej—od godzi-
ny 5-ej do 9-ej wieczorem.)

Teatru: Teatr Letni (w ogrodzie Saskim): dziś
„Żydówka” (występ pana Kamińskiego); jutro „Dwa
światy” (występ panny Noiret i p. Sobiesława); — te-
atr Nowy (przy ulicy Królewskiej): dziś „Pani maj-
strzowa z Podwala”; jutro „Orfeusz w piekle”. (Go-
dzina 8 wieczorem.)

Teatru ogródkowe: Teatr Nowy-Swiat: dziś „Król
dziadów”; jutro „Król dziadów”. (Godzina 8-ma wie-
czorem.)

Ogród zoologiczny, ulica Bagatela. Otwarty codzien-
nie od godziny 10-ej rano do wieczora.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Podawaliśmy już dwukrotnie wiadomość o za-
mierzonem postanowieniu, mocą którego właścicie-
lom fabryk cukru, od cukru wywożonego za grani-
cę, ma być zwracana akcyza po 65 k. od puda, oraz
wypłacane premjum po 1 rs. od puda. Postanowie-
nie to, wywołane rzeczywistymi potrzebami naszego
cukrownictwa, uzyskało już zatwierdzenie Najwyż-
sze. Wskutek tego postanowienia, ceny cukru pod-
wyższyły się z 2 rs. 85 kop., do 3 rs. 60 kop. i spo-
dziewać się należy dalszej podwyżki. Wspomniane
prawo obowiązujące będzie w ciągu dwóch nadcho-
dzących kampanij cukrowniczych, to jest od jesieni
r. b. do jesieni roku 1887-go.

— Droga żelazna warszawsko-wiedeńska w ro-
ku zeszłym do obsługi w ruchu będących parochod-
dów, zużytkowała: drzewa do podpałek sażeni ku-
biznych 461·257, łoju pudów 437·087, oleju pudów
5,394·889, węgla kamiennych pudów 4,935,831.
Wartość zużytego materiału wynosi rs. 341,769 kop.
42. W tymże czasie, wydatki poniesione na zakup
materiałów, potrzebnych do obsługi wagonów w ru-
chu będących, mianowicie: świec, oleju i smaru, do-
sięgnęły sumy rs. 40,000. Razem więc droga wie-
deńska w roku zeszłym na materiały potrzebne do
taboru w ruchu będącego wydała rs. 381,769.

— Z dniem wczorajszym otwartym został ruch na
odnodze drogi żelaznej dąbrowskiej od Koluszek do
Opoczna. Otwarcie to wpłynie także na przyspie-
szenie komunikacji listowej pocztowej.

— W petersburskim instytucie inżynierów cywil-
nych w r. b., jak donosi *Kraj*, między studentami,
którzy ukończyli kursa, otrzymali w dziale sztuki
budowlanej: medal złoty p. B. Prawdzik; medal
srebrny p. Bogowski; w oddziale architektury
medal srebrny p. Baranowski.

— Na zjazd psychjatrów, mający się odbyć w Pe-
tersburgu w sierpniu, wybiera się kilku tutejszych
specjalistów.

— Z powodu olbrzymiej ilości przeprowadzek w
kwartale bieżącym, a ztąd nawału pracy w biurze
meldunkowem, wszelkie czynności tegoż, odnośnie
do kontroli domów, zostały na kilka dni zawieszone.

— Z powodu robót kanalizacyjnych ulica Kapi-
tulna dla komunikacji kołowej została zamknięta.

— Na Podwalu przystąpiono do naprawy rur
gazowych oraz pomnożenia liczby latarni.

— W przejeździe do wód z Petersburga, bawi
w mieście naszym, znany poeta hebrajski, Gordon.

Liczne koło tutejszych wielbicieli zamierza podejno-
wać uczcą znakomitego mozaistę.

— W tych dniach przybył ma do Warszawy p.
minister komunikacyj.

— Z teatru i muzyki.

* Dziś w teatrze Letnim debiut p. Bandrowskiego
w roli Jontka w „Halce”.

* Prima donna dramatu naszego, panna Marczello-
Chraszczewska, wyjechała wczoraj na kurację do
Marienbadu.

* P. Władysław Szymanowski w dniu wczoraj-
szym zawarł umowę z dyrekcją teatru krakowskie-
go, mocą której zaliczony został do składu artystów
sceny tamtejszej.

* W piątkowym przedstawieniu „Dwóch światów”
rolę Groneta za panią Oswaldową odegra pani
Holtzmanowa.

* Dowiadujemy się, że p. St. Barcewicz nie przy-
mie obecnie udziału w zapowiadanych na tydzień
przyszły koncertach w Płocku i Ciechocinku.

Znakomity skrzypek bawi obecnie w dobrach hr.
Zubowa, w gubernji włocławskiej i powraca do
Warszawy dopiero w pierwszych dniach przyszłego
miesiąca.

W połowie sierpnia Barcewicz rozpocznie podróż
artystyczną po główniejszych miastach Królestwa.

* W Petersburgu bawi obecnie artysta drama-
tyczny p. Siemiaszko.

Celem jego przyjazdu, jak pisze *Kraj*, jest urzędze-
nie w przyszłym sezonie zimowym szeregu przedsta-
wień teatru polskiego.

— Ze wspomnień artysty.

Owsiński, znakomity niegdyś aktor sceny war-
szawskiej, zostawił w jednym ze swoich listów ta-
kie wspomnienie:

„W komedji ks. Czartoryskiego nastawiłem się
tak dobrze w pojedynku, że przeciwnik okaleczył
mnie w ucho; w „Grachu” spadłem ze schodów, a

22)

PANNA FELICJA.

POWIEŚĆ

PRZEZ

Walerję Marrené.

(Dalszy ciąg.)

Kiedy Felicja się obejrzała, światła były pogaszo-
ne, ludzie się rozeszli, a po świątyni rozlegały się
tylko ciężkie kroki kościelnego dziada brzakające-
go kluczami. Przypomniała sobie, że było późno, że
należało powracać do domu i skierowała się ku nie-
mu. Była jednak tak zaabsorbowana tem co usły-
szała, iż nie zrobiła sprawunków, które posłużyły
jej za pozór do wyjścia. W głowie jej był istny
chaos, a niepokój ścisnął jej piersi i dławiał jakby
żelazną ręką.

Podderżwiami mieszkania zadzwoniła i zanim jej
otworzono, doleciały ją z wnętrza odgłosy spazma-
tycznego płaczu, wśród którego dochodziły ją chwi-
lami wykrzyki i perswazje Zosi. Widocznie trafiała
na scenę.

W usposobieniu, w jakim się znajdowała, przy-
szła jej ochota zawrócić się i iść gdzie ją oczy po-
niosą, byle uniknąć tego wszystkiego, co ją w domu
czekało. Ale była to myśl szalona, bo naprzód nie
miała gdzie iść wcale, a potem prędzej czy później
scena odbyć się musiała. Nie zyskiwała nie na
złoto, a przeciwnie burza, jaka miała spaść na jej
głowie, byłaby tylko bardziej gwałtowna.

Były to codzienne przykrości jej życia, powinna
była do nich przywyknąć, przecież przywyknąć nie
umiała, a były momenta w których wprost znieść
ich nie była w stanie. Przyszedł na nią taki mo-
ment.

Zmordowana fizycznie i moralnie stała oparta o
mur, gdy Zosia drzwi otworzyła.

— O dla Boga! — zawołała. Dobrze że panienka
przyszła, pani tam płacze i lamentuje, że się panien-
ce nieszczęście przytrafiło, już nie wiedziałam co ro-
bić. I zdejmowała z niej okrycie.

Słyszac wchodzącą córkę niepokój pani Słońskiej
ustąpił, ale za to uczuła negle wielki gniew i żal do
niej za to, że go wywołała.

Siedziała na krześle najbliższem drzwi, by mogła
usłyszeć łatwiej szmer na wschodach. Przy niej sta-
ła flaszczyka anodynowych kropli, któremi trzeźwi-
ła ją Zosia i szklanka wody. Była widocznie rozgo-
rączkowana. Daremnie było przedstawiać, iż nie
miała żadnego powodu do trwogi i smutku z powo-
du nieobecności córki, rozsadek, był jak wiemy
slabą stroną pani Słońskiej, rozmijała się z nim bez
żadnego skrupułu, a stan w jakim się znajdowała,
budzić musiał prawdziwą litość.

— A to nieszczęście prawdziwe — zawołała poru-
szona córka — dla czegoż mama się tak niepokoi?

— Nieszczęście! nieszczęście! — wybuchnęła stara
kobieta — i ty i brat twój nie macie litości nademną,
obym raz umarła już. Przynajmniej nie dokuczali-
byście mi więcej.

Pomimo nierozsądku i kaprysów matki, Felicja
kochała ją całą siłą swej gorącej duszy. Wiele choć
skargi jej były dziecinne, nie mogła słuchać ich spo-
kojnie.

— Moja mamo! — szepnęła, chcąc wziąć ją za rękę
— nie wiedziałam...

Ale pani Słońska wyrwała rękę.

— Nie wiedziałas — zawołała — że ja się niepo-
koję, że jestem chora, zdenerwowana, nieszczęśliwa,
chcesz mnie dobić!

I tu znów rozezuł się nad własnym losem, a lzy
rzuciły się z jej oczów. Felicja stała jakby skamie-
niała.

Przyszło na nią znużenie śmiertelne, upadała pod

syzyfowem zadaniem dźwigania ciągle jednych za-
rzutów i powtarzania jednych tłumaczeń. Na co?
dla czego? Jeśli matce podobało się być niesprawie-
dliwą, niechby ją potępiła. Ona już nie miała sił do
walki żadnej.

Ale ludzie zazwyczaj nie troszczą się o to, czy kto
ma czy nie masły do znośnienia tego, co mu w udział-
le przypadło, są bezmiłosierni jak los i tak ślepi
jak on, a jeśli jednostka upada pod ich ciosami, tem
gorzej dla niej, spełnia się nad nią smutne prawo,
które na całej drabinie stworzenia niweczy słabych
dla tego, że są słabymi. Postęпки ludzkie mają czę-
sto brutalność ślepych sił natury, są nieublagane, bo
także bezświadome.

Dramat rozgrywający się co chwila pomiędzy ma-
tką a córką nie miał istotnej racji bytu, poczynął
się w chorobliwej, zdenerwowanej wyobraźni, prze-
cież nie mniej był bolesny dla jednej i drugiej stro-
ny. Jakkolwiek powód był urojony, cierpienie prze-
zeń powodowane, było aż nadto realne, wyciskało
matce i córce lzy prawdziwe, doprowadzało je obie
do rozpacz, zatrąwało do reszty i tak ponure życie
obydwóch. Każda z nich czuła się pokrzywdzoną
przez drugą, każda w własnem przekonaniu miała
się za ofiarę.

Powierzchniowy badacz mógłby się rozśmiać z tych
scen, z tych wymówek spowodowanych najbłahszym
przedmiotem, a kończących się tak u matki, jak u
córki pragnieniem śmierci; ktoby jednak w tej
chwili spojrział na Felicję, musiałby o śmiechu za-
pomnieć. Siedziała nieruchoma z rękoma opuszczo-
nemi na kolana. Nie zakrywała oczów rękami, ale
miała w nich taki wyraz, jakby nie widziała dobrze
tego, co się przed nią działo i nie słyszała wyrzekan
matki.

Pani Słońska nie była przyzwyczajoną do podo-
bnego milczenia i rozwodziła dalej swoje żale, spe-
glądając od czasu do czasu na Felicję. I słysząc
było tylko przez czas jakiś w pokoju płaczliwy głos
starej kobiety, a w kuchni wtórował mu brzęk fili-

w „Pysznokapskim” Hempliński linał mnie żartem niby dobrze przez plecy; Sikorska ukuła mnie szkoldiwie w „Eugenji”, a skacząc ze skały w „Hrabi Clarendon” zwichnąłem nogę...

Ale to jeszcze nie wszystko.

Maszynista w „Bowerlegu” zaproszył mi oczy palącą się kalafenią.

W „Barnhelmie”, „Pigmalionie” i „Synu marnotrawnym” grając po 50 razy, ulegałem także drobnym wypadkom.

Są to prawdziwe ofiary dla sztuki.

== Na kasy rzemieślnicze.

Dziś w sali dolnej resursy obywatelskiej, o godzinie 5 ej po południu, p. Ochowicz po raz ostatni udzielać będzie objaśnienia przy mających się tam odbywać próbach i doświadczeniach z termomikrofonem.

Raz jeszcze przypominamy, że dochód z biletów wejścia na te próby ma zwiększyć fundusze kas pożytkowo-rzemieślniczych.

== Wystawa ogrodnicza.

Komitet wystawy ogrodniczej mającej się odbyć na placu Ujazdowskim w czasie od 5-go do 13-go września, przedłużył termin składania deklaracji do dnia 1-go sierpnia.

O ile słyszeliśmy, wystawa zapowiada się bardzo dobrze.

Bogato reprezentowanym będzie dział kwiatów.

== Budowa kościoła.

Wykończanie kościoła św. Piotra i Pawła na Koszykach szybko postępuje.

Obecnie z robót mularskich, wykończa się tynkowanie kopuły i bocznych kaplic, oraz roboty pod chórem.

Z robót kamieniarskich, układanie posadzki kamiennej a także ustawianie odrzwi.

Rozpoczęto również ustawianie kraty żelaznej, która w miejscu dawnego muru cmentarnego od ulicy Leopoldyny, upiększy fronton nowej świątyni.

Podług zapewnienia kompetentnych, najdalej za miesiąc roboty mularskie i kamieniarskie będą zupełnie skończonemi, a bożwłocznie rozpocząć się też mają roboty około niektórych ołtarzy.

== Z aury.

Deszcz i grady już kilkakrotnie nawiedzające Warszawę i okolice, spowodowały znaczne obniżenie temperatury...

Onegdajszej nocy termometr wskazywał zaledwie 11 stopni powyżej zera, zaś w dniu wczorajszym przed wieczorem 13° R.

Takie obniżenie temperatury jest pomyślnem dla zdrowotności miasta...

== Objaśnienie.

Wiadomo, że królowa włoska Małgorzata, pisząc recenzje do jednego z dzienników włoskich,

żanek i łyżeczek, które Zosia przygotowywała do herbaty.

Nagle wśród jednostajnej kaskady wyrazów, dał się słyszeć klucz obrócony w drzwiach przedpokoju. Dźwięk ten doleciał do uszu Felicji i zbudził ją z letargu, w jakim zdawała się być pogrążoną. Powstała, jakby tknięta iskrą elektryczną.

— Moja mamó — szepnęła z łagodnością u niej niezwykłą — Adolf idzie.

Te słowa i przyjęcie syna nadało inny kierunek myślom starej kobiety; znudziwszy się już wyrzekaniem, którego nie wypadało jej zaprzestać bez powodu, rada była tej dywersji.

Felicja wysileniem woli zapanowała nad sobą i potrafiła zająć się, jak zwykle, codziennymi sprawami. Przywitała brata, potem zrobiła herbatę, usłużyła wszystkim, tylko czyniła to w milczeniu. Nie miała już ani odwagi, ani ciekawości badać brata, nie miała na to siły. W głębi jej serca tkwiło przekonanie, że etat brata był znowu odłożony, a dalej tkwiło przekonanie inne, więcej jeszcze rozpaczliwe, że tak będzie zawsze, że wszystko pójdzie coraz gorzej, a oni stacząc się będą powoli w otchłań nieszczęścia i nędzy.

Nie mówiła o tem przecież. Na cóż mówić miała? Nadewszystko lękała się zarazić brata swoim zwątpieniem i ukrywała je przed nim, jak mogła.

On także był zaszepiony i zarówno jak ona nie szukał sposobności do rozmowy. Zamiast nadziei, widocznie ciążyła nad całą rodziną troska ciężka, tak ciężka, iż dzielić się z nią wzajem nie chcieli.

Wieczorem wszyscy udali się wcześniej na spoczynek, a chociaż pani Słońska zasnęła zaraz swoim zwyczajem, Felicja nie wykradła się do brata na poufną gawędkę. Ani ona, ani Adolf nie zmrużyli przecież oka tej nocy. Felicja słyszała z drugiego pokoju, jak wdychał i kaszlał, nie poszła jednak zanieść mu uspakajającego lekarstwa, zatopiła głowę w poduszkę, jak gdyby chciała zatkać sobie uszy i nie dała żadnego znaku życia. Lękała się nade-wszystko w tej chwili mówić z nim szczerze.

została oskarżoną przez jednego z kolegów pióra o plagiat i udowodniła mu następnie, iż jest sama autorką dzieła, z którego w artykule swoim zaczerpnęła ustępy.

Z prostego tego i ogólnie wiadomego faktu stała się szczególna historia.

Kraj w nrze 26-tym powtórzył z *Reformy* krakowskiej wiadomość, iż dziennik *Fanfulla* z inicjatywy konsulatu włoskiego, dał „odprawę” *Gazecie warszawskiej*, która miała jakoby owo oskarżenie o plagiat przedrukować.

Czy był taki artykuł w *Fanfulli* nie wiemy, czy *Gazeta warszawska* rzeczywiście umieściła oskarżenie a nie doniosła o tem, że królowa odparła je zwycięsko, nie pamiętamy, o tem jednak możemy stanowczo zapewnić *Kraj*, *Reformę* i *Fanfullę*, że konsulat włoski w Warszawie wcale nie mieszał się w tę sprawę czysto dziennikarskiej natury i ani za pośrednictwem ambasady, ani inną jakąkolwiek drogą nie przesyłał rządowi włoskiemu doniesienia o powtórzeniu w pismach tutejszych owej nieuzasadnionej zaczepki.

== Towarzystwo wstrzemięźliwości.

Wśród tutejszej kolonii angielskiej znajduje się kilku mężczyzn należących do londyńskiego towarzystwa wstrzemięźliwości.

Nie używają oni wina, wódki, ani piwa, jak również nie palą papierosów i cygar.

Kilku z cudzoziemców stara się o propagowanie podobnej wstrzemięźliwości także na naszym bruku.

Znalazło się już podobno kilku adeptów...

Propaganda ta zasługuje na uznanie...

== Przerwa w komunikacji.

Przy zbiegu ulic Trębackiej i Krakowskiego-Przedmieścia, widocznie skutkiem złe zbudowanej zwrotnicy tramwajowej, wszystkie niemal wagony wykolejały się co chwila, na czem najwięcej cierpi ożywiona w tym punkcie komunikacja.

Byłoby pożądanem, aby zarząd tramwajów jaknajprędzej postarał się złe usunąć.

== Orientalistka.

Spotkaliśmy w Warszawie zwykłą kucharkę, która spędziwszy kilkadziesiąt lat na Wschodzie, poznała języki wschodnie.

W r. 1853-im udała się na Kaukaz i skutkiem przewinienia męża, który schronił się w góry, znalazła się w Persji.

Zostawszy wdową, pragnęła wrócić do kraju, lecz w drodze zbrakło jej funduszy i to zatrzymało ją w Konstantynopolu.

W tej stolicy dostała się do kuchni sultańskich i przebywała w nich do r. 1883 go.

Uciulawszy sporo grosza, turystka nasza wróciła do kraju, lecz nie osiadła na laurach, bo zaciągnęła

Nazajutrz Felicja pilnowała już godziny zamierzonej wizyty. Ubrała matkę i wyprawiła ją do pani Bajorskiej.

Dokonawszy tego, doznała ulgi dziwnej; usiadła zmęczona na kanapie i samotność tak rzadka w tem ciasnem mieszkaniu, w którym każdy słyszeć musiał najmniejszy ruch lub odezwanie się drugiego, miała dla niej urok wielki. I powoli, wśród ciszy, myśli jej i wrażenia zaczęły powracać do równowagi. Zapytała samej siebie, czemu była tak rozpaczoną i przyszła do przekonania, że nie nie było straconego, że słowa panny Kordulskiej wcale nie przesądzały sprawy Adolfa, że w podobnych razach obiega zawsze mnóstwo pogłosek, a ona była szaloną, biorąc je tak do serca.

Pani Słońska nie spóźniła się dnia tego; właśnie tylko co skończyło się śniadanie u państwa Bajorskich, kiedy dzwoniła do przedpokoju. Zameldowano ją. Dawna koleżanka zapewne spodziewała się tej wizyty, a jakkolwiek nie była jej bardzo rada, co łatwo było zrozumieć po wyrazie twarzy, z jakim przyjęła nazwisko wypowiedziane przez służącego, kazała przecież natychmiast prosić do salonu.

Pan Bajorski usłyszał także, jak meldowano panią Słońską i jego oblicze, napiętnowane wyrazem niezadowolenia, zachmurzyło się jeszcze bardziej. Przygryzł wargi, w sposób sobie właściwy, kiedy mu coś przykreś sprawiło i bocznie drzwiami wyszedł do biura, mówiąc sam do siebie:

— Słońska, Słońska, hm, Słońska...

Nie wiadomo, co to powtórzone nazwisko znaczyć miało; to pewna jednak, że nie wróżyło nie dobrego, bo za każdym razem uwydatniał się więcej cierpki wyraz na jego twarzy, a on sam zdawał kroku, jakby uciekał przed myślą jakąś dla niego nieznośną.

Pani Słońska jednak tego widzieć nie mogła; ona ubrawszy usta w najpiękniejszy uśmiech, siedziała w salonie pani naczelnikowej, oczekując gospodyni domu.

się do służby i gotuje tak świetnie, że podziw budzi w otoczeniu.

Posiada ona język turecki, perski oraz armeński, nadto włada narzeczem aderbidżańskim.

Po polsku nie zapomniła, a co większa, umiała sobie zawsze wyszukiwać kapłanów rodaków, którzy słuchali jej spowiedzi.

Godzi się nadmienić, iż troje dzieci dorosłych przybyło za nią i wszystkie nauczyły się od matki mowy rodzinnej.

Mogłyby z tego wziąć przykład nasze panie, rozmiłowane we francuszczyźnie.

== Kwiatek ortografii.

Na beczce, w której roznoszą po ulicach chłodzące napoje, składające się z wody, cukru i cytryny, czytaliśmy w tych dniach następujący napis:

„Lejmonjada skłnka po 4 grosze i po 6.”

Jeżeli napój wyrównywa dobrocią ortografii?...

== W sprawie głośnego spadku.

Adwokat Kruszyński, wysłany przez rodzinę Zawadzkich do Nowego Yorku, w sprawie sukcesji po Rostworowskich, rozpiął się w czasopiśmie *Harald* o stanie sprawy.

Do spadku należy, jego zdaniem, kilkanaście osób, które przy małych kosztach, pretensje swoje usprawiedliwić będą mogły.

== Nowy rodzaj reklamy.

W pewnej cukierni wprowadzono w użycie spodki do filiżanek, na których znajdują się reklamy.

Gość pijący kawę dowiaduje się o istnieniu fabryk smarów lub o przedsiębiorstwie urządzającym pogrzeby.

Taki to już duch czasu...

== Do Warszawy.

P. * *, piotrkowianin, temi dniami był na weselu u dobrych znajomych.

Po kolacji, urozmaiconej licznymi toastami, p. * * nie odznaczający się wytrzymałością na kieliszek, wyszedł na świeże powietrze i... do reszty stracił samowiedzę.

Idąc bez celu, „urządzony” znalazł się na dworcu kolejowym, a ujrawszy po za stacją wagon pasażerski, przywabiony miękkim siedzeniem, wszedł do wagonu, aby „odpocząć”.

Odpoczynek atoli, dzięki działaniu węgrzyna, zamienił się na twardy sen.

Trzeba trafu, iż wagon był przeznaczony do Warszawy.

Ponieważ nie wielu było pasażerów, konduktor dopiero po wyjeździe z Piotrkowa zapalił światło.

P. * * był osobiście znany konduktorowi, który nie chcąc przerywać smacznego spoczynku, nie pytał o bilet.

Gdy pociąg dochodził do Warszawy, mimowolny podróżny przebudził się nareszcie i z wielkiem zdumieniem

Wszystko tutaj tętniło bogactwem i wykwintnością. Ciemno-czerwone aksamitne meble harmonizowały z takimiż portjerami i frankami, które przyciemniały zbyt rażące światło południa i pogrążały cały pokój w dyskretnym półcieniu. Zardzierki i wazony pełne roślin o różnokolorowych liściach, ożywiały wielki salon, odejmując mu nieco chłodu. Piękne obrazy rozwieszone były na ścianach, w rogach artystyczne figury brązowe podtrzymywały lampy. A przytem pełno tu było gustownych cacek, drobiazgów, albumów, świadczących o kobiecej ręce.

Pani Słońska przyglądała się temu otoczeniu z widoczną rozkoszą. Zdawało jej się, że tutaj była na miejscu, jakie jej się przynależy, oddychała atmosferą sobie właściwą, odnajdywała dawne przywyknienia. Byłaby długo bardzo czekała bez przykrości żadnej, gdy przez drzwi boczne weszła pani Bajorska. Po kobiercu, zaświecającym salon, sunęła się w eleganckim stroju, otoczona fałdami długiego trenu. Miała ona za zasadę nigdy nie pokazywać się gościom, jakiegokolwiek zajmowałyby oni stanowisko w hierarchji społecznej, w zaniechanem ubraniu, jakie nosiła zwykle za kulisami domowego życia. Strój jej harmonizował z salonem, był tak jak on bogaty i gustowny.

Pani Bajorska słynęła niegdyś z piękności, a piękność bądź to wskutek życia bez troski, umiejętnego pielęgnowania, czy też sztuki, ale sztuki tak wysoko posuniętej, iż nie można było dostrzedz jej śladów, była jeszcze uderzającą. Kiedy wchodziła do sali balowej z Manią, Janią i Ludką trudno było uwierzyć, iż dwa pokolenia mogły w ten sposób z sobą wdziękami rywalizować. Wyglądała ona teraz na córkę swojej dawnej koleżanki, która w czarnej wełnianej sukni, z twarzą wyżyłką i zmarszczoną, nie była wcale podobną do owej świeżej, złotowłosej Anielki, będącej niegdyś wraz z Zuzią jedną z najładniejszych dziewcząt na pensji.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

mieniem przyglądał się otoczeniu, nie mogąc zdać sobie sprawy z wydarzenia.

Z gołą głową i w balowej toalecie pojechał on do znajomego, od którego pożyczwszy zwierzchniego ubrania, powrócił tegoż dnia do Piotrkowa.

Tymczasem matka zbiega, zaniepokojona jego zniknięciem, przeżyła noc całą w niepokojach.

= Sposób na żebraków.

Jeden z naszych znajomych właścicieli sklepów w racjonalny sposób pozbył się żebraków oddając ich mu w płatki stałe wizyty.

Zamiast zazwyczaj udzielanych kopiejek, rozpoczął on wręczanie chleba tejże wartości.

Żebracy, przenoszący gotówkę nad „naturę”, niechętnie przyjęli innowację i w znacznej liczbie pierzeli przed podobną jałmużną.

= Sparaliżowany.

W dniu wczorajszym p. T., zamieszkały przy ulicy Grzybowskiej, siedział przy fortepianie w pobliżu otwartego okna.

Służący, porządkujący w przyległym pokoju, otworzył drzwi od balkonu i młody człowiek w jednej chwili upadł na ziemię bez zmysłów.

Zawezwany lekarz skonstatował silne sparaliżowanie.

Życiu chorego zagraża niebezpieczeństwo.

= Pożar.

Dziś, około godziny 2-iej nad ranem, powstał pożar na Szmulowiznie, za rogatkami żąbkowskiemi. Sprawozdawca nasz, wysłany na miejsce pożaru, do chwili oddania numeru na prasę, jeszcze nie powrócił.

O ile z wielkiej łuny sądzić mogliśmy, pożar był nie mały i gwałtowny.

= Przyłapano.

Przy ulicy Wolskiej pod nrem 8-ym, stał w dniu wczorajszym przed domem wóz zaprzężony w parę koni.

Właściciele wozu Jan Ł. i Jan W. wstąpili do pobliskiego szynku „na kieliszek”, z czego korzystając znany złodziej Wincenty G., wskoczył na wóz, zaciął konie i ruszył z kopyta.

Na nieszczęście, przerachował się jednak tym razem w swoich obliczeniach, ucieczkę bowiem jego wraz z koniami i wozem spostrzegł właściciel, dopędził amatora cudzej własności i tym samym wozem, który zamierzał ukraść, zawieźli go do... kozy.

W cyrkule przyłapano złodzieja tłumaczył się chęcią bezpłatnej przejażdżki tylko, nie zaś zamiarem przywłaszczenia sobie wozu, policja jednak nie uwierzyła zapewnieniom i osadziła go w areszcie.

= Nie solidny.

Zamieszkały przy ulicy Przejazd pod nrem 9 lit. a Lejzor H., powierzył totumfackiemu swemu Ickowi B. sumę rs. 167 kop. 32, a to celem dopełnienia pewnej korzystnej transakcji.

Ick pieniądze przyjął, interesu Lejzora nie załatwił, a pieniądze stracił, czem do żywego dotknięty właściciel gotowizny, użalił się przed policją, prosząc o pomoc.

Policja przyaresztowała Ickę, z pieniędzy jednak śladu już nie pozostało.

= Z kieszeni.

Wczoraj w południe, przechodząc ulicą Marszałkowską panu B., jakiś nieznaną osobę wyciągnął z kieszeni pugilares, zawierający 112 rs. 80 kop. w gotowiznie.

Zręcznego eskamotera policja poszukuje.

= Przywłaszczenie.

Pozostałe po zmarłym przed kilku dniami izraelickim Majerze Silbersztajnie rzeczy, znajdujące się w domu przy ulicy Dzikiej pod nrem 2307, przywłaszczyła sobie, żadnego do dziedziczenia po nieboszczyku nie mając prawa, Estera T.

Poszkodowany prawy sukcesor zmarłego Abraham R. wartość przywłaszczonych rzeczy ocenia na 300 rs.

Przywłaszczycielkę aresztowano, z rzeczy jednak zabranych przez nią, część zaledwie odebrać zdołano.

= Wypadek czy samobójstwo?

Pracownik jednego z kantorów handlowych, młody 24-letni pan B., znaleziony został w swoim mieszkaniu w stanie nieprzytomnym, z podeszniętym gardłem.

Dzięki natychmiastowej pomocy, pan B. przywrócony został do przytomności, a rana, chociaż bolesna, jednakże nie jest niebezpieczna.

Czy był to prosty wypadek przy goleniu się, czego dowodzi w potowię ogolona już twarz, czy też rozmyślny zamach samobójczy, wyrokować dziś nie można, chory bowiem nie daje żadnego wyjaśnienia.

= Smutny wypadek.

Pani M., zamieszkała przy ulicy Twardej, kobieta młoda, odebrawszy wczoraj telegram donoszący o śmierci matki zamieszkałej na prowincji, padła zemdlna.

Gdy po jakimś czasie oociono ją, z rozmowy i zachowania się widocznym było nagłe zboczenie umysłowe, co też potwierdził wezwany lekarz, który jednak nie traci nadziei przywrócenia jej do zdrowia.

= Z bruku.

Zamieszkały przy ulicy Siennej Franciszek Z., liczący około 16 lat wieku, przechodząc przez ulicę, zachwiał się i upadł.

Gdy przechodnie pośpieszyli mu z pomocą, już nie żył.

Ciało zostało zabezpieczone, celem zbadania przyczyny nagłej śmierci.

= Nagła śmierć.

Kwatermistrz pułku ułanów Jego Cesarskiej Mości, Iwanow, przyszedłszy w dniu wczorajszym do mieszkania swego w koszarach ułańskich, z niewiadomej przyczyny nagłe zmarł.

Ciało zabezpieczono na miejscu do zejścia władz sądowo-lekarskich.

= Młta niespodzianka.

Wczoraj wieczorem na przechodzącego przez ulicę Silek pana D. spadło okno, które wiatr wyrwał z osady.

Gdyby nie twardy kapelusz na głowie, pan D. byłby z pewnością uległ kalectwu i tak jednak, oprócz rozdarcia sakpalta, poniósł bolesne pokaleczenie nosa i twarzy.

= Najechanie.

Dorożkarz nr 799, skutkiem nieostrożnej jazdy, najechał w dniu wczorajszym na ulicy Fręta na służącą Teofilę W., raniąc ją nieszkodliwie w głowę i biodro.

Ranną odesłano na kurację do domu, winnego zaś nieostrożnej jazdy woźnicę aresztowano.

= Zakłady naukowe.

W gubernji lubelskiej przed dziesięcioma laty istniało 377 rozmaitych zakładów naukowych, a jeden zakład przypadał na 1,987 dusz ludności.

Liczba uczących się wynosiła wówczas 15,380, z których 11,036 chłopców i 4,344 dziewcząt.

Obecnie znajduje się zakładów naukowych 436, jeden zakład przypada na 2,073 dusz ludności i 33 wiorst kwadratowych przestrzeni, a uczących się było 20 576, z czego przypada na chłopców $\frac{2}{3}$ i na dziewczęta $\frac{1}{3}$.

W ciągu więc lat dziesięciu przybyło nam 59 zakładów naukowych czyli w znakomicie większej części szkółek elementarnych, a względnie do przyrostu ludności tak mało, że kiedy przed 10-ciu laty jeden zakład przypadał na 1,987 dusz ludności, obecnie zaledwie na 2,073.

Według wyznań, jeden uczący się katolik przypada na 57 dusz ludności, jeden prawosławny na 24 dusz, jeden ewangelik na 12, a jeden żyd na 105.

Naturalnie nie wchodzi tu w rachunek chedery.

= Ze statystyki urzędów gminnych.

W gubernji lubelskiej znajduje się gmin 143, z których 93 składają same wsie, 47 mieszanych złożonych z włości i osad a 3 tylko z osad przerebionych z dawnych miasteczek.

Zarządy gminne pomieszcza się: 127 we własnych domach, a 16 w wynajmowanych.

Do końca ubiegłego roku znajdowało się wójtów gmin aktualnych 140 i 3 kandydatów czasowo pełniących obowiązki wójtów.

W tej liczbie było piśmiennych 57, umiających zaledwie czytać 26 i nie umiających ani pisać, ani czytać 60.

Pod względem stanów było 6 ze szlachty, 48 z pomiędzy mieszczan, 89 z włościan; pod względem religji 105 katolików, 37 prawosławnych i jeden ewangelik.

Sołtysów urzędowało w r. 1884-ym osób 1,848, z których 126 mieszczan i 1,722 włościan; pod względem religji 1,279 katolików, 534 prawosławnych, 18 ewangelików i 17 żydów.

Z pomiędzy sołtysów było piśmiennych 215, umiających tylko czytać 111, a reszta, czyli 1,622 nie umiających ani pisać, ani czytać.

Pisarzy gminnych pracowało 143 i ich pomocników 29; w tej liczbie 22 ze szlachty, 125 mieszczan i 25 włościan a co do religji 130 katolików i 42 prawosławnych.

Skład sądów gminnych, których w gubernji znajduje się 41, był następujący: sędziów 41 i ławników 141.

Z pomiędzy nich 28 z wykształceniem uniwersyteckim, 22 ze średnim i 29 z niższym, reszta osób czyli 103, albo zaledwie piśmienni, albo też zupełnie niepiśmienni.

Według pochodzenia 61 ze szlachty, 28 z pomiędzy mieszczan i 83 z włościan; katolików 154, prawosławnych 27 i jeden ewangelik.

= Niemii zawód.

Korespondent nasz z Włocławka donosi pod dniem 20-ym b. m. co następuje:

„W dniu 13-ym b. m. na rogach ulic naszego miasta pojawiły się afisze tej treści:

„W dniu 16-ym b. m. zjeżdżają do Włocławka na jedno przedstawienie artyści teatrów warszawskich: panna Marczello-Chraszczewska i p. Leszczyński (art. dram.), p. Wierzbicki (art. opery) i p. Oberfeld (pianista). Bilety na to przedstawienie zamawiać można wcześniej w cukierni p. Chachulskiego, a w dzień przedstawienia w miejscowej kasie sprzedawane będą. Bliższe szczegóły w programach.”

Afiszy powyższy szczęśliwie doczekał na rogach do dnia 16-go b. m., w którym to dniu przyklepiono afisz drugi, brzmiący cokolwiek inaczej.

Ten tak opiewał:

„Z powodu nieprzewidzianych przyczyn, zapowiedziane na dziś przedstawienie odbędzie się stanowczo w niedzielę dnia 19-go lipca. Początek o godz. 8 $\frac{1}{2}$.”

Zaś dnia 17-go rano przyklepiono afisz trzeci, w którym podany został szczegółowy program przedstawienia, mającego się odbyć w niedzielę d. 19-go b. m., w którym pomiędzy pojedyńczymi numerami koncertu figurowały dwie jednoaktówki: „Pan i

pani”, „Biała kamelja”, pieśń z „Carmeny” (z p. Wierzbickim) i wiele innych drobniejszych utworów.

W niedzielę zbrojna w bilety publiczność schodzi się licznie do ogrodu o godzinie 8-iej wieczorem i... spostrzega na trzech już wiszących, przyklepiony czwarty afisz, tym razem już pisany.

Ten zaś donosił:

„Zapowiedziany na dziś koncert z powodu nieprzyjazdu pana Leszczyńskiego i panny Marczello-Chraszczewskiej odwołany został.

„Pieniądze za bilety zwracają się w miejscowej kasie teatru.”

Nadmienić mi jeszcze wypada, iż w roku zeszłym miała miejsce zupełnie podobna do tej historia i że publiczność, jak i teraz, wróciła zawiedziona do domów.”

= Plantacje łożyny.

Ziemianie posiadający piaszczyste grunta, położone tuż nad brzegami Wisły, lub też na środku rzeki, na t. zw. kępach, zabrali się w czasie ostatnim do plantowania łożyny.

Korzyści, które krzewina ta przynosi rolnikom, są bardzo liczne.

Łozina, rozgałęziając się szeroko i zapuszczając głęboko korzenie w pokład piasku, utwierdza go i zapobiega obrywaniu się ziemi przez pracę wodę Wisły; w czasie zaś wylewn, mada, osadziwszy się między łożyną, nie może być tak prędko splukana, pozostając więc na gruncie, znacznie go poprawia, a z czasem zamienia nawet na glebę urodzajną.

Nawet cena łożyny, sprzedawana zwykle kopami wiązek, z których każda w przecięciu powinna posiadać jedną stopę grubości a od 6—8 stóp długości, jest dosyć wysoka, wynosi bowiem od 7—8 rs.

Plantacje łożyny nie są jednakowoż dotychczas tak bardzo rozpowszechnione, jak na to zasługują.

W nowoaleksandryjskiem i w powiatach sąsiednich, znajduje się zaledwie kilka na większą skalę zaprowadzonych plantacji.

Jedną z najbliższych osady Kazimierz, jest plantacja we wsi Kamień, wynosząca przeszło 100 morgów.

Łozinę tutejszą sprowadzają przeważnie włościanie ze wsi Zastów, zajmujący się w miesiącach zimowych wyrobem półkoszów i rozmaitej wielkości koszyków.

W sąsiednim zaś powiecie janowskim, uprawą łożyny zajmuje się właściciel wsi Wałowice, leżącej na wyspie utworzonej na środku Wisły.

Plantacja ta wynosi 300 morgów przestrzeni, z których kilkadziesiąt morgów zasadzonych zostało t. zw. „złotą wierzbą”, sprowadzoną przez właściciela aż z okolic Płocka.

Łoziny miejscowej używają przeważnie przy sypaniu grobli i biciu tam, celem spajania faszyny i następnie do jej pokrycia.

Łozina krajowa nie wystarcza na potrzeby miejscowe, całemi galarami sprowadzają ją przeto aż z Galicji.

Wobec tego dziwimy się, iż ziemianie nie zabierają się do sadzenia tej pożytecznej krzewiny, zwłaszcza, iż tysiące morgów piasków leży bezużytecznie a plantacja nie pociąga za sobą zbyt wielkich kosztów i już po trzech latach przynosi znaczne zyski.

= Wystawa rolnicza.

Oddawna projektowana wystawa koni i inwentarza w Wilnie, zdaje się, iż w tym roku przyjdzie do skutku.

Zezwolenie rządowe, a nawet poparcie ze strony władzy już uzyskane, a zabiegi i starania pp. Ursyna-Niemcewicza pierwszego inicjatora wystawy i p. Rubcowa prezydenta miasta, uwieńczą się zapewne pomyślnym skutkiem.

Wystawa ma się odbyć na placu katedralnym, we wrześniu.

Od 1838-go żadna podobna wystawa nie miała miejsca w Wilnie.

= Deszcze i burze.

Z okolic Nowej Aleksandrji piszą do nas:

„Powiat lubartowski nawiedziła w zeszłym tygodniu silna burza w połączeniu z błyskawicami, piorunami i ulewnym deszczem, trwającym przeszło 5 godzin.

Mimo to burza nie wyrządziła w powiecie tym prawie żadnych szkód, za to gdy się przeniosła do sąsiedniego powiatu nowoaleksandryjskiego, we wsi Skowieszyn, leżącej pod osadą Końskowola, grom zabił włościanina, we wsi zaś Wólka Gołębska podobno dwoje ludzi straciło życie od uderzenia piorunu.

I w dniu 21-ym b. m. srożyła się w powiecie nowoaleksandryjskim gwałtowna burza, podczas której piorun spalił w Nowej Aleksandrji 3 stodoły zapełnione zbożem i sianem.

W Iwangrodzie, na przestrzeni ciągnącej się

Дозволено Цензурою—Варшава 11 (23) Іюля 1885 г.